

ELŐFIZETÉSI DIJ HELYBEN:	
Egész évre	6 frt — kr.
Félévre	3 frt — kr.
Negyed évre	1 frt 50 kr.
VIDÉKRE POSTÁN KÜLDVE:	
Egész évre	6 frt 60 kr.
Félévre	3 frt 30 kr.
Negyed évre	1 frt 65 kr.
HIRDETÉSI DIJ:	
Egész oldal	20 frt.
Fél oldal	10 frt.
Negyed oldal	5 frt.
Ezen felül minden hirdetésnél 30 kr. kincstári illeték fizetendő.	
Kivétel eseteiben kedvezmény, többszöri hirdetésnél árlengedés.	

SZABADSÁG.

A „Szabadkai Közlöny“ VII. évfolyama után és helyett
kiadja: SZALAY LÁSZLÓ A. ügyvéd.

A szerkesztőség és
kiadóhivatal:

VII. kör, virág-utca 337. h. sz.,
hova a közlésre szánt levelek és kéz-
iratok intézendők.

Hirdetések felvételnek
ugyanott.

A „Nyiltér“ sora 15 kr.

Negyed oldalnál kisebb hirdeté-
seknel a természetek tekintetbe vé-
tele nélkül minden azó után 5 kr.
számítatik.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap. ✱ Egyes szám ára 15 kr. ✱
Számoként kizárólag a szerkesztőnél vagy a lapkihordónál kapható.

A senki emberei.

Szabadka is megy a divat után. Utánozzuk a nagy városokat s ezek között első helyen Budapestet. Rendőrségünk is ezen a nyomon halad. Es nem is rosszalhatjuk eljárását, mert azt hiszi, jót cselekszik, amikor hetenként kimutathatja: „eltolonczoltatott 15-20 egyén.“ Akár Budapest.

Ugyan mi értelme van ennek?

Néha van haszna, legtöbbször semmi. Aki gazember, azt ha megcsipi is a rendőrség, hiába tolonczolja tovább. mert ha Szabadkán virágozott az illető „üzlet“ — a halasi sorompón kihajtják, a szegedin visszajön.

Aki pedig magában véve becsületes, de véletlenül munka vagy szolgálati hely nélkül marad, az örökre megbélyegzetik. Éppen a napokban folyamodott egy legény a hatósághoz erkölcsi bizonyítványért, akire rástüjtötte a rendőrség a bitangság bélyegét s megakasztotta becsületességét hivatalos uton talán egész életére. A legény vidéki, azonban özvegy édes anyja tíz év óta szolgálat Szabadkán s a fiu is itt nőtt fel s itt keresett alkalmazást. Hogy jó megaviseletű és erkölcsi életmódja ellen kifogás nem emelhető, hivatkozott a szokás szerinti két tanura, kiknek egyike egy helybeli uri ember volt, akinél hosszabb ideig kociskodott és felmutatta cselédkönyvét is, melybe dicséretes magaviselet van beírva. A volt gazda a kihallgatáskor csak jót mondhatott volt cselédjéről, sőt ma újból is felfogadta s így az erkölcsi hatósági bizonyítvány kiállítható lett volna, de a rend azt követeli, hogy adjon nyilatkozatot a rendőrség is, nincse-e folyamodó beírva a fekete könyvbe.

A rendőrség megtette kötelességét s adott ilyforma nyilatkozatot: „N. N. 1887. évi május hó 10-én mint csavargó 10 napra elítélve volt s annak kitöltése után illetőségi helyére tolonczoltatott . . .“

Tessék az illetőnek most erkölcsi bizonyítványt adni. Nem is kapott.

Hiszen be volt zárva, hiszen toloncz, hiszen munkakerülő bitang ember!

De hát miért mindez?

Mert nem kapott munkát, mert szegény édes anyjának sincs saját otthona, csak cseléd ő is, aki fiát magához nem vehette s a szegény fiu ügyelgett a városban helyet keresve magának. Nem lopott, nem csalt, semmiféle büntetést vagy vétséget el nem követett és mégis bélyegzett ember lett belőle csupán azért, mert — szegény.

A társadalom kiveti kebeléből a bélyegzett embereket, lesznek „a senki emberei“ s aztán ki csodálkozhatik azon, ha ezek a senkik mégis csak emberek lévén, valakik akarnak lenni s szövetkeznek maguk között a társadalom ellen. Ha a társa-

dalmi rend az ő ellenségük, miért ne legyenek ők is ellenségei a társadalomnak? Az utolsó rovar is felszisszent, mielőtt lábaid alatt kilehelj páráját, hát egy ember?

Nem voltunk soha barátai a nyakrafőre vezetett tolonczozási rendszernek, de ma még inkább ellenségei lettünk, mert azt látjuk, hogy a mi rendőrségünk a tolonczozást nem végzi a kellő körültekintéssel. Nem az erély itt a fő, hanem az emberi tekintetek s a viszonyok kellő mérlegelése, s hogy erre rendőrségünk sulyt nem fektetett eddig, azt a fennt elmondott egyetlen eset is eléggé igazolja, aminek nyomára pedig csak véletlenül jöttünk.

Tolonczozzanak, ha már a divat ezt is megköveteli, de ne szaporítsák a bélyegzet viselő senki embereit még akkor is, ha azt a társadalmi rend és közbiztonság éppen nem követeli, mert hogy egy hely nélküli vidéki cseléd lehet majd gazember, nem ad jogot még a rendőrségnek sem arra, hogy előre gazembernek bélyegezzék azt.

A milliomos kaszárnya.

Aki ismeri a szabadkai polgárságot, aki tudja, mennyire iskolázatlan a hatósági párt obytinárjainak nagy része, aki látja közgyűléseinken, hogy a legtöbb esetben mily parancsszóra és gondolkodás nélkül szavaznak a mi bunyeváczaik, azt érdekelni fogja az is, kik léptek sorompóba eme többség ellen, s mi a különbség a szemben álló egyének között. Hogy ez a hasonlat minél élelkebben kitűnjék, első sorban közöljük azok névsorát újból, akik a milliomos kaszárnyát megszavazták.

A törvényhatósági közgyűlésen szavazattal bíró tisztviselők közül igen n el szavazott: Mamuzsits Lázár, Hevér Géza, dr. Györgyevits Szredoje, Lévai Simon, Szigethy József, Kuluncsics József, Jankovits Kázmér, Ivavits István, Mácskovits Titusz, dr. Landauer Adolf, Popovits György, Manojlovics István, Biró Károly.

A virilis bizottsági tagok közül igen n el szavaztak: Kovacsics Agoston, Schulhoff Herman, Manojlovics Sándor, Antunovits Mátyás, dr. Dobroevits Plató, dr. Schäffer Mór, Sztantics János, Singer Adolf, Radics Dusan, Sztipics Albert Jozseffi, Vermes Lajos, Manojlovics Szánkó, Antunovits Lajos, Aradszki Uros, Radits János, Mamuzsits Mátyás, Dimitrievits János, Milassin Ignác, Petrik József, Zomborevits Ferencz, Malagurszki Simon, Pukkel Sándor, Merkovics András, Radics Jakab, Pertich János Mátéfi.

Választott biz. tagok közül igen n el szavazott: Maurer Nándor, Haverda Mátyás, Jakobcsics Antal, Körpel József, dr. Tóth Béla, Milodánovits Jakab, Beszedes István, Horváth Károly, Osztroganac Károly, Horváth Akasztai József, Szarits Péter, Csávits István, Bénis Mihály, Budanovits Antal, Rozsics János, Temunovits Tamás, Hoffmann Antal, Pertics Simon, Sztipits Máté, Polyakovits Albert, Szekenderovits Márk, Kuluncsics Ilés, Sztipits István, dr. Dominus Simon, Kuluncsics Márk, Mácskovits János, d. Milyácsi Károly, Gyukics Károly, Francziskovics Jakab, Mamuzsits Albert, Gabrits Alajos, Kuluncsics Pál, Páncsics József, Rieger Mihály, Tumbász Miklós, Czrenkovits Márk Adámfi, Varga Horgosi Péter, Balázs piri Antal, Mamuzsics Gergely, Mamuzsics

Agoston, Kuluncsics Lázár, Horváth György, Czviin Ferencz, Jaramazov Lőrincz, Ruszki Mladen.

A beadott s lapunk mult számában közölt felelőzést pedig a következő városi bizottsági tagok írták alá:

Kovacsics Emil virilis/a, Varga Agoston, Sztipits Lázó vir., Sztipits Jakab vir., Magyar György vir., Geiger Adolf vir., Polyakovits Alajos vir., Gyelmis Gerő vir., Lichtneckert János vir., Probojcevits Fülöp vir., dr. Pertics József vir., Vojnits Gábor vir., Varga Károly vir., id. Vojnits Máté vir., Szarits Károly vir., Regényi Lajos vir., Miloszavlyevits Milán vir., Vojnits Antal vir., Vermes Gábor vir., ifju Vojnits Pista vir., Vojnits Simon vir., Vojnits Ottó vir., Mánits Péter vir., Váli Béla vir., Csarnetics Lajos vir., Fenyvesi János, Balázs piri Bartus, Nagytorma Gergely, Latki József, Massa Antal, Kis Dógyi Menyhért, Kuluncsics Bódó, Vida János, Jandek Ferencz, Halbrohr Mór

vir., Geiger Mór, Németh Mátyás vir., Tary Péter, Pertics Albert, Lendvai Antal vir., Váli Antal, Tyákity Márton, Lipozsencsics Tamás vir., Rómits Antal vir., Szabó László, Sztantits József vir., Szudárovics Lőrincz, Vujkovics Cz. Lukács vir., Vujkovics Cz. Lőrincz vir., Megyánszki Szávó vir., H. Birkás István vir., Milossevits Miklós, Hoffmann Máté vir., Lipozsencsics Pál vir., Barta János vir., Törley Antal vir., Szarcsevics Énok vir., Karner János vir., Vujkovics Cz. Pál vir., Budai József, Vojnits Purcsár Máté vir., Szántai Lajos, Gálly György, Deák István vir., Krnyajszki Vladó, Varga István, Tary József, Pressburger Fülöp, Balázs piri István, Kuntics Ferencz vir., Honkó Benedek, Balázs piri György, dr. Klein József, H. Birkás István, Varga Elek vir., Krnyajszki Máté vir., Körtvélyesi István, Virág Dániel, Szabados János vir., Szalay L. A., Schönstein Mór vir., Birkás Gyula vir., Malagurszki Luka vir., Malachovszki László, Joó Nándor.

Minden
magyar háztartásban
divattá vált már a

Lenck

30-9
kávét

használat s nemcsak azért, mivel magyar gyártmány, hanem mivel aroma, illat és az alkotórészek kifogástalan minősége tekintetében fölülmulja a kereskedelmünkben előforduló összes kávépótlékokat. LENCK-kávét kapható minden fűszer- és csomagkereskedésben s ahol még nem volna vagy a készlet elfogyott volna, a t. közönség követelje mint magyar gyártmányt.

S Z E E E H
a gyár képviselői:
ROHR és BUGARSZKY irak.

Kölcsön 6% és 4½%-ra.

Minden önjogu személy, u. m.: háztulajdonos, gazda, bérlő, iparos, kereskedő, hivatalnok stb. kaphat közbejöttem utján egy budapesti hitelintézettől 200 frttól 3000 frug 2½ év alatt postalvany utján visszafizethető 6%-os személy-hitelkölcsönt.

4½%-os bank-kölcsön

közvetítették 1000 frttól kezdve egy millióig földbirtokra, esetleg jó anyagból épült városi bérházakra 25, 32 és 42 évre amortizáció utján tőketörlesztéssel. Házkölcsönöknél megállapítandó szemlelköltség előre leteendő. — Értékpapírokra a bank a tőzsdéi árfolyam ¼-öd része erejéig 6%-ra kölcsönt ad. — Kölcsön ügyben válasz csak 35 kr. levélbélyeg beküldése mellett adatik.

POLLÁK JÁNOS,

7-3

bizományi és ügynöki irodája
Budapest, Kerepesi-ut 65. szám.

Mindennemü szeszfélek és borok nagyban vétele és eladása közvetítették.

Sziciliiai nehéz fekete-vörös édes bor mellbeteg- és vészegénység ellen hatásos gyógyszer. 10 liter ára 15 frt; tokaji szomorodni bor 1880-iki termés 10 liter ára 15 frt; ugyanaz 84 iki 10 liter ára 12 frt.

Gyümölcspezsgő (uj!) 100 palaczk ára 34 frt, 50 palaczk ára 18 frt, 25 palaczk ára 10 frt.

Felhívás.

A nagyméltóságú m. kir. honvédelmi miniszterium 49458. X. ex. 1887. számú körrendeletével 1888-ik évre meghagyván a lovak összeírását és osztályozását — miután az első f. é. január hónapban fogantatba vétett — **az osztályozás f. é. május hó 8-án veendi kezdetét** az alább jelölt helyeken és kitűzött időben.

Ló-állítási helyek:

1. A városi és radonovác-pusztai lakosokra nézve a baromvásár-tér tüzetik ki; kötelesek ennél fogva;

a) az első és második kör lakosok lovaikat f. é. **május hó 8-án** reggeli 8 órakor; a harmadik és negyedik köriek ugyanaznap délután 2 órakor odavezetni vizsgálat és osztályozás végett;

b) hasonlóképen tartoznak az öt és hatodik köriek lovaikat folyó é. **május hó 9-én** reggeli 8 órakor; — a hét és nyolcadik körbeliek és radonovác-pusztaiak ugyanaznap d. u. 2 órakor beállítani.

2. Azon lótulajdonosok, kiknek szállásaik a Tompa és kelebíai közlegelő és az u. n. bajai országút közti területen fekszenek, kötelesek lovaikat f. é. **május hó 11-én** reggeli 8 órakor a báró Rédl Béla kelebíai birtoka mellett és irányában fekvő városi telekre bevezettetni.

3. Azon lótulajdonosok, kiknek szállásaik a bajai és bajmoki országutak közötti területen fekszenek, tartoznak lovaikat f. é. **május hó 12-én** reggeli 8 órakor Pertich Gergely (Antalfi) tavankuti szállása mellett és irányában fekvő városi földre előállítani.

4. Azon lótulajdonosok, kiknek szállásaik a bajmoki és szivaczi országutak közötti területen fekszenek, kötelesek lovaikat f. é. **május 15-én** reggeli 8 órakor néh. Sztipits András györgyeni szállás melletti országuton előállítani.

5. Azon lótulajdonosok, kiknek szállásaik a szivaczi és csantavéri utak közötti területen fekszenek, tartoznak lovaikat f. é. **május hó 16-án** reggeli 8 órakor a nagyfényi csárdához bevezettetni.

6. Azon lótulajdonosok, kiknek szállásaik a csantavéri és zentai országutak között fekszenek, tartoznak lovaikat f. é. **május hó 17-én** reggeli 8 órakor a volt Zélics Máté békovai uton levő szállása előtt előállítani.

7. Azon lótulajdonosok, kiknek szállásaik a zentai és szegedi országutak között fekszenek, kötelesek lovaikat f. é. **május hó 18-án** reggeli 8 órakor az u. n. bugyi csárda előtt bevezettetni.

8. Folyó évi **május hó 19. és 22-én** az egyes nagyobb földbirtokos ménesei fognak saját szállásaikon megvizsgáltatni.

9. Végre f. é. **május hó 23-án** reggeli 8 órakor a baromvásáron — a város egész területéről — mindazon lovak, melyeknek előállítása bármely okból elmulasztott, utóállítandók.

Mindazon lovak, melyek a 2 évet meghaladták, elővezetendők vizsgálat és osztályozás végett.

A kötelességeiket elmulasztó lótulajdonosok minden ló után, melyet a vizsgálat alól elvonnak, **15 forintig terjedő bírsággal** fognak megfenyttetni.

Végül értesítetnek a lótulajdonosok, hogy a lóosztályozás csak előkészítő intézkedése egy a netáni mozgosítás esetén elrendelendő lovatásnak; ennek beállta esetén pedig a felavatott lovak csakis a megállapított teljes becár kifizetése mellett avathatók fel, illetőleg vásároltatnak meg. Kelt Szabadkán, 1888. évi április 24-én.

Mamusich Lázár s. k.
polgármester.

A LEGJOBB SZIVARKA-PAPÍR
A VALÓDI 30-14

LE HOUBLON

Francia gyártmány.
CAWLEY és HENRY-től Páris.

Utánzásoktól mindenki óvatik.

Ezen papír
Dr. J. J. Pohl, Dr. E. Ludwig, Dr. E. Lipmann

urak a bécsi egyetem vegytani tanárai által legjobban ajánlatik kitűnő minőségű, határozott tisztaságú és minden az egészségnek ártalmas anyagoktól mentessége miatt.

300 ÉRTÉKES
C. C. ÉRTÉKES
H. C. ÉRTÉKES

17, rue Dérango, à PARIS

ELVESZETT és ELGYENGÜLT férfi-erőt

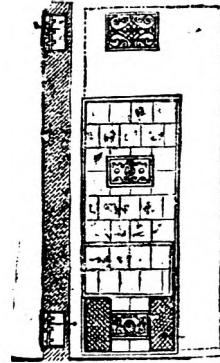
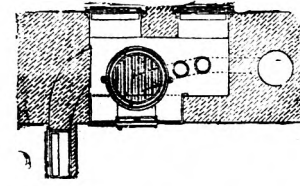
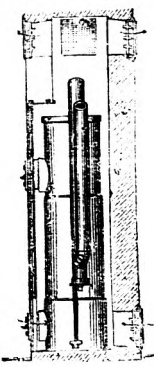
Tehetetlenség!

Biztos segély! A cs. kir. szab. dalmazott nemiszervi zuhanással Lárki is meggyógyíthatja (külsőleg használva) már 25 óra alatt, meg ott is, a hol már semmi sem használ, még az évek óta tartó tehetetlenséget is. Kellem s észrevétel nélkül. A legelőbbkel professzorok és orvosai szaklapok, a legmelegebb orvosi ajánlatok s a gyökeresen kigyógyított köszönetíratai — minden édek nélkül ajánlják a szenvedőknek a carb-an-zuhany azonnali megrendelését, mely állandó sikert biztosít. Teljesen felszerelve és orvosi megbírálás használati utasítással 5 ft 80 kr. Titok tartás melletti megküldés és a csomagolásnál a tartalmát és eredetét nem áruljuk el. **Rendelési intézet titkos betegségek számára dr. ALTMANN KÁROLY Bécs, VII., Máriahilferstrasse 80.**

Swadlo Ferencz Budapest.

Gyára:

VII. kerület alsó-erdősor 3. szám.

Ajánlja szabadalmazott, zajtalan, önmagukat felhuzó

zárdőnyeit

hullámzott acéllemezéből; továbbá szabadalmazott Blazicek és Brecka-féle

ÖLTŐ ÉS SZELLŐZTETÉSI

KÁLYHÁT,

26-21

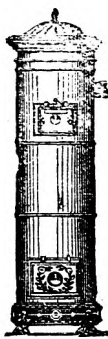
valamint

KÖZPONTI FŰTÉS BERENDEZÉSEIT

saját szabadalma szerint, egy vagy több helyiség számára; mely utóbbiak különösen az építmenyeknél, iskoláknál, kórházaknál, stb. szellőztetési vagy szellőztetés nélkül, igen czél szerűen alkalmazhatók.

Ajánlja továbbá valamennyi az építési szakmába tartozó munkáit u. m. építési-, mű- és szerkezeti lakatos munkáit.

Tégla és vakolat felhuzó gépei kovácsolt vasból. Mintakártyák és költségvetések ingyen és bérmentve.

Legjobb asztali- és üdítőital.

Hazánk legkedveltebb

savanyuvize

A MOHAI ÁGNES FORRÁS

mely nemesek a polgári körökben kedvelt, de utat tört magának a felsőbb és legfelsőbb körökben is.

Ő felsége József főherceg, és ő felsége Milán szerb király asztalán rendes italul szolgál.

Konstantinápolyban, Alexandriában, legközelebb Fiumében is ép úgy mint hazánkban általánosan a kolera megbetegedés ellen **praeservatív** gyógyszernek bizonyult. — Mindazon tisztelt fogyasztóink, kik ezen ásványvizet akár borral, gyógyszer-célzokra, vagy tisztán mint asztalvizet előszeretettel használják, kérjük azt rövidítve

ÁGNES.

forrás néven kiszolgáltatni. — A nagyérdemű közönségnek ásványvizünket szives jóindulatába ajánlván, maradtunk teljes tisztelettel az **ÁGNES-forrás** kutkezelősége Mohán.

Friss töltésben az ország minden gyógyszerárában, fűszerkereskedésében és vendéglőjében kapható.

Országos főraktár

ÉDESKÜTY L.

m. kir. és szerb kir. udvari ásványviz-szállítónál
BUDAPESTEN, Erzsébet-tér 7. sz.

Borral használva kiterjedt ledveltségnek örvend.

Raktár Szabadkán: Farkas József, Auber mann Miklós, Frank Sándor, Illgen Ágoston és Stojkovits Döme uraknál.

Helyiség-változtatás.

A Brogle József-féle gépgyár megvásárlása folytán saját gyári telepemet gazdasági gépraktárral együtt

1888. évi április hó 15-től kezdve

6-6

V. ker., külső váci-ut 46. szám alá helyezem át.

GRAEPEL HUGÓ gépgyáros Budapest, Marshall Sons Comp Lmtd.

VEZÉRÜGYNÖKE.